

УДК 339.727.22(477)

Н. Гарматій¹, канд. екон. наук, доцент; Ю. Лола² канд. екон. наук, доцент

¹Тернопільський національний технічний університет ім.І.Пулужа, Україна

²Харківський національний університет ім.С.Кузнеця, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ФІНАНСОВИХ ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОТОКІВ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ТА СВІТОВИХ ФУНДАЦІЙ ДЛЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

N. Harmatiy¹ Ph.D., Assoc. Prof.

U. Lola Ph.D., Assoc. Prof.

¹Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

²Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics, Ukraine

RESEARCH OF FINANCIAL AND INVESTMENT FLOWS OF EUROPEAN AND GLOBAL FOUNDATIONS FOR STABILIZATION OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE

Військовий конфлікт з російськими загарбниками спричинив початок масштабної кризи як національної економіки, так на нашу думку і кризи розвитку європейських країн та і в світовому масштабі. Україна та світ тільки входять у початок кризового періоду, тривалість якого буде повністю залежати від успіху ЗСУ у боротьбі з агресором. Тільки завдяки підтримки фінансової з боку європейських та світових фінансових структур, національна економіка зможе подолати рецесію розвитку, та вийти на новий етап функціонування провідних галузей економіки. Криза в Україні, спричинила масштабний перерозподіл природних ресурсів у світі і відповідно цін на найбільш затребуваних ресурсів, водночас науковці всього світу працюють над новими джерелами енергії, не залежними від природних ресурсів (газу та нафти). Саме завдяки європейським та світовим фінансовим інституціям функціонує наразі національна економіка. Українська влада сподівається отримати 38 млрд.дол. США від ЄС та США й інших донорів. В одному із інтер'ю прем'єр міністр Денис Шмигаль відверто заявив: якби не фінансова підтримка Заходу, то українці вже давно могли залишитися без пенсій та зарплат. За його словами, на сьогодні оборонний бюджет України становить 60% державних видатків, тому допомога ЄС та США йде на соціальні потреби. На рисунку 1. Представимо фінансові інвестиції, які Україна отримала починаючи з 24.02.2022 року.

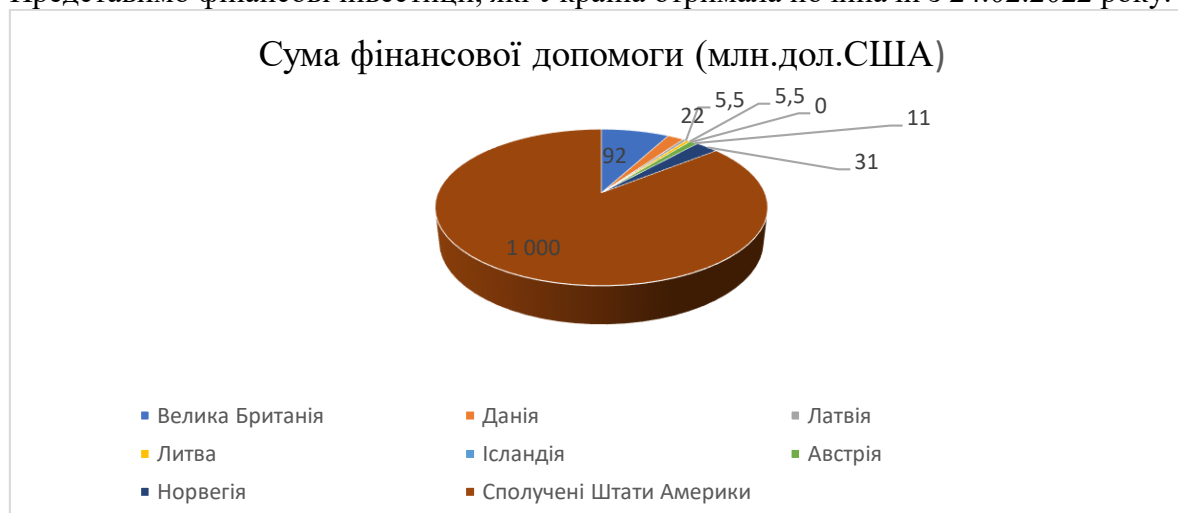

Рис.1. Сума фінансової допомоги для України від світових донорів

Як видно з представленого рисунку, лівову частку фінансової допомоги надають Сполучені Штати близько 1 млрд.дол.США, далі іде великий друг України- Велика Британія зі сумою у 92 млн.дол.США, і далі малентка країна Данія, яка надала Україні фінансову допомогу у розмірі 22 млн.дол. США, по 5.5. млн.дол.США надали Латвія та Литва, а також вагому частку фінансової допомоги надала Норвегія у розмірі 32 млн.дол.США, також слід відмітити Швецію, яка здійснили інвестиційний вливань на суму 50 млн.дол.США, Нідерланди – 84 млн.дол.США. Як видно з представленого рисунку, фінансова допомога є досить вагома, і на нашу думку ці фінансові потоки слід розподіляти не лише на витратну частину бюджету, а хоча би 20% направляти на розвиток виробництва, бо інакше якщо ми всі кошти будемо лише «проїдати», національна економіка не зможе вийти із рецесії. Фінансові інвестиції європейські та світові фундації виділяють на різні цільові програми, одна з яких покрити видатки бюджету національної економіки., програма має назву : « Підтримка державних видатків для забезпечення стійкого державного управління (PEACE)».В таблиці 1, ми систематизували дані на основі джерела[1].

Таблиця 1. Фінансові потоки світових донорів на підтримку державних видатків національної економіки для забезпечення стійкого державного управління по програмі PEACE

Назва проекту та країни – фінансового донора	Сума фінансово-інвестиційних потоків
Екстрена підтримка державних послуг завдяки проекту PEACE	1 млрд дол. США
Двосторонні гарантії завдяки проекту PEACE	1,02 млрд дол. США
Велика Британія	950 млн дол. США
Нідерланди	20 млн дол. США
Латвія	10 млн дол. США
Литва	10 млн дол. США
Данія	30 млн дол. США

Як видно із даних представлених у таблиці 1 передбачені кошти по заявленій програмі PEACE екстреної підтримки державних послуг в розмірі 1 млрд дол.США, згідно двосторонній гарантії завдяки проекту PEACE передбачено 1.02 млрд дол. США. У таблиці 2 , представляємо дані, систематизовані з джерела[1].

Таблиця 2. Розмір Грантового фінансування у фонд проекту PEACE (MDTF):

Назва фінансування	Сума фінансування(млн.дол.США)
Грантове фінансування у фонд проекту PEACE (MDTF):	10,434 млрд дол. США
Сполучені Штати Америки	10.03 млрд.дол.США
Німеччина	50
Іспанія	48
Швейцарія	5
Фінляндія	6
Бельгія	3
Ісландія	1

Аналізуючи дані, представлені в таблиці 2, бачимо що грантове фінансування виділено для України в досить суттєвих розмірах 10,434 млрд дол. США, і найбільшу частку фінансових інвестицій надають Сполучені Штати Америки в розмірі 10,03 млрд.грн., візуалізацію фінансових інвестицій з країн ЄС представлено на рис.2.

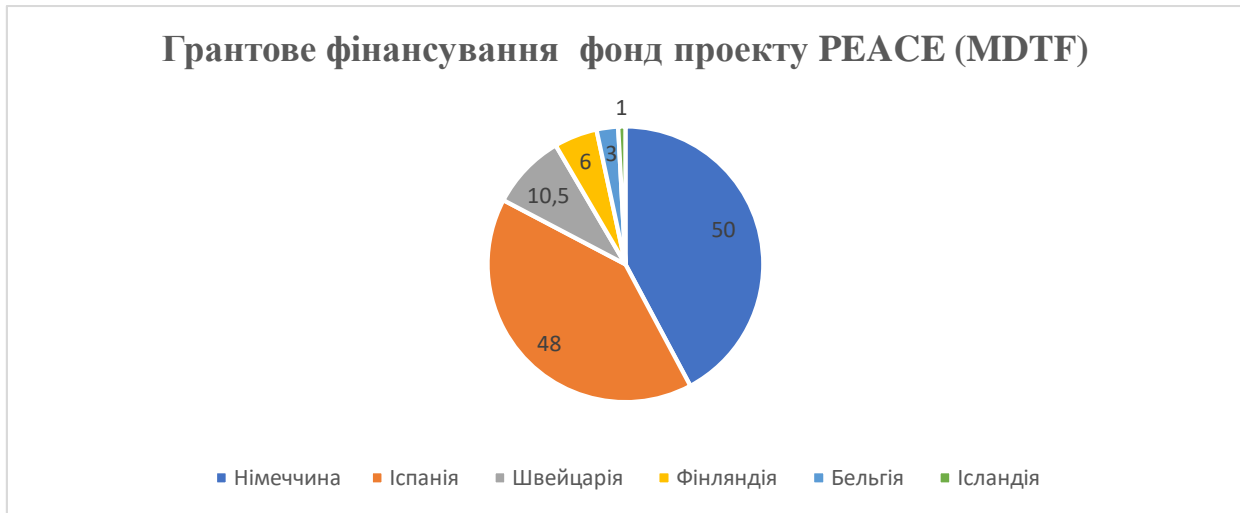

Рис.2. Грантове фінансування у фонд проекту PEACE (MDTF).

Найбільш фінансовим донором щодо грантового фінансування виступає Німеччина та Іспанія, відповідно 50 та 48 млн.дол.США. Паралельне фінансування для української економіки надходить від Японії приєднане до позики Світового банку в розмірі 600 млн.дол. США, тобто географія надання фінансово-інвестиційних потоків для національної економіки постійно розширюється. Разом з тим на нашу думку, кошти повинні витрачатися чітко на цільове призначення, враховуючи потреби громад та територіальних адміністрацій. На нашу думку слід європейськими та світовими партнерами обговорювати питання розвитку виробничих потужностей у короткостроковій перспективі, оскільки фінансування від партнерів може скорочуватися а економіка України повинна мати чітку стратегію відбудови та розвитку.

Література

1. Звіт Світового банку. URL: <https://www.worldbank.org/uk/country/Ukraine/>